

om Indleveringsstationer under Overvejelse. Statsbanerne vilde da have Ansvaret, og man vilde faa paalidelige Folk til at besørge Arbejdet.

Jeg skal derefter vende mig til et enkelt Afsnit i Indenrigsministerens Budget, nemlig Afsnittet om den grønlandske Handel. Ærede Medlemmer ville se, at der der findes et kalkuleret Underskud paa 293,435 Kr. 67 Ø. For Aaret 1902—03, for hvilket der foreligger Statsregnskab, var Underskuddet kalkuleret til 124,963 Kr., men ifølge Regnskabet svandt det ind til 84,899 Kr., altsaa betydeligt mindre end kalkuleret. Det kan ogsaa godt være, at det i Aar vil svinde ind, men man vil dog neppe komme ganske bort fra Underskuddet, i hvert Fald er det et Særkende for den grønlandske Handel, at den i en lang Række af Aar stadig har bragt Underskud. Dertil kommer, at det ikke er det eneste, der ofres paa Grønland. Ogsaa den grønlandske Mission koster en hel Del Penge, som ikke ere indbefattede under dette Underskud. Naar jeg har tilladt mig at fremdrage denne Sag, er det med det Maal for Øje, om man ikke kunde komme bort fra disse Underskud. Men jeg vil straks sige, at paa den almindelige Maade, hvorpaa man søger at komme bort fra Underskud, tager jeg ikke Sigte. Ganske vist kunde det nok være, at adskillige Udgifter kunde indskrænkes noget, saa man paa den Maade kunde formindske Underskuddet, men det er ikke det, jeg i Øjeblikket tager Sigte paa, navnlig vil jeg forvare mig imod, at man paa sædvanlig handelsmæssig Maade søger at skaffe sig de Varer, hvorfra man har Indtægt, billigere, end man faar dem for Øjeblikket. Det tror jeg neppe vil kunne lade sig gøre. Jeg har for nogle Aar tilbage gjort Forsøg paa at undersøge, hvorledes Forholdene virkelig ere oppe i Grønland, og det viste sig, at den danske Stat driver omtrent den samme Kolonisationspolitik der oppe, som andre Stater drive i andre Egne i Verden over for Folkeslag, der staa tilbage for os i Civilisation, nemlig den rene Udbytningspolitik, Udbytning af de indfødtes Arbejdskraft og Udbytning af de Varer, de ere i Stand til at skaffe til Veje. Jeg fik Oplysning om, at det Vederlag, Grønlænderne faa for de Varer, der føres her ned, og som hovedsagelig bestaa af Tran og Pelsvarer, er ganske usselt og elendigt, at Grønlænderne ere yderst fattige, og at de ofte lide Sult til Trods for, at der udføres Varer der fra til meget store Beløb. Det er ogsaa en Kendsgerning,

at Grønlands Befolkning er i Aftagende. Det tyder ikke paa, at de have det godt, og at den danske Administration deroppe er, som den burde være. Jeg tror, at man meget godt kunde skaffe den grønlandske Befolkning forbedrede Forhold og samtidig komme bort fra Underskuddet eller bringe det væsentligt ned. Det, jeg har for Øje, er Spørgsmaalet, om der ikke fra Regeringens Side burde gøres et Forsøg paa at forøge Mængden af de Varer, der føres fra Grønland hertil. Med Hensyn til Tran og Pelsværk tror jeg ikke, der kan gøres noget i saa Henseende, det er vist drevet saa vidt, som man kan drive det, men det er en Kendsgerning, at der oppe i Grønland er en overordentlig Rigdom af Fisk, som er ret kostbar hernede. Hvis man nu kunde føre Fisken hertil, vilde det betyde en ny Rigdomskilde, som vilde være til Gavn for den danske Statskasse og tillige til Gavn for den grønlandske Befolkning. Saa længe man kun kendte Transport af Fisk, der var behandlet efter den ældre Metode, altsaa enten saltet eller tørret, var man neppe i Stand til at drive nogen synderlig Handel med Fisk deroppe fra, men efter at man har sat den hermetiske Henkogning i System, vilde man selvfølgelig lige saa let kunne henkoge Fisken deroppe i Grønland som hernede, saa at den kunde opbevares i Aarevis paa de store Polarekspeditioner, som ofte ere 3—4 Aar borte. Hvis den højtærede Indenrigsminister vil foretage Undersøgelser deraf, vil han maaske komme til det Resultat, at der paa det Omraade maatte kunne gøres noget fra den danske Stats Side. Hvis den Rigdomskilde, som ligger i den store Fiskerigdom, der findes i Floderne og uden for Grønland i Havet, blev udnyttet paa den Maade, jeg har talt om, tror jeg, at man baade kunde bringe Statskassen en Fordel og tillige skaffe den grønlandske Befolkning saa store Fordele, at den kunde føre en bedre Tilværelse, end den gør i Øjeblikket.

Jeg skal dernæst kortelig omtale et Par Anmærkninger til Lovforslagets § 2 om Domæneindtægterne. Jeg skal minde om, at vi her i Landet have en Lov, som hedder Tyendeloven, og som er Genstand for almindelig Misnøje iblandt Tyendet, en Lov, som trænger til at afløses af andre Lovbestemmelser, der sigte til at beskytte Tyendet mod de Mishandlinger, som nu finde Sted, og til at give Tyendet Ret, hvor det nu er retsløst. Vor nuværende Tyendelov er Genstand og har i en Række af Aar været Genstand for